

СВЕТСКИ ДЕН НА ДЕЦАТА

20 НОЕМВРИ, 2022

Тема, 2022: Вклучување, за секое дете

Светскиот ден на децата првпат е воспоставен во 1954 година како Универзален ден на детето и се слави на 20 Ноември секоја година за да се промовира меѓународното заедништво, подигање на свеста кај децата ширум светот и да се подобри благосостојбата на децата. 20 Ноември е важен датум бидејќи на овој датум во 1959 година Генералното собрание на ОН ја усвои Декларацијата за правата на детето. Тоа е и датумот на кој во 1989 година Генералното собрание на ОН ја усвои Конвенцијата за правата на детето.

Овогодинашната тема за Светскиот ден на децата е **"Вклучување, за секое дете"**. Мајките и татковците, наставниците, медицинските сестри и лекарите, владините лидери и активистите на граѓанското општество, верските заедници, корпоративните магнати и медиумските професионалци, како и младите луѓе и самите деца, можат да играат важна улога во правењето на Светскиот ден на детето релевантен за нивните општества, заедници и нации.

Светскиот ден на децата му нуди на секој од нас инспиративна влезна точка за застапување, промовирање и славење на правата на децата, преточувајќи ги во дијалози и акции кои ќе изградат подобар свет за децата.

Светскиот ден на децата е годишен ден на акција на УНИЦЕФ за децата, од страна на децата. Децата и младите го креваат својот глас за прашањата што се важни за нивната генерација и ги повикуваат возрасните да создадат подобра иднина од различни области од нивен интерес како што се образованието и менталното здравје климатските промени, до ставање крај на расизмот и дискриминацијата,

Овој Светски ден на децата, поважно од кога било досега е светот да ги слуша идеите и барањата на децата. На 20 Ноември, децата ќе се залагаат за порамноправен и инклузивен свет. Денот на децата е забавен ден со сериозна порака. Меѓународниот ден на детето ни нуди можност да ги промовираме и славиме правата на децата кои ќе изградат подобар свет за нив.

СВЕТСКИОТ ДЕН НА ДЕЦАТА ВО БРОЈКИ

- ✚ **264 милиони** – Бројот на деца кои не одат на училиште.
- ✚ **90%** – Огромното мнозинство од децата со попреченост не одат на училиште, соочени со повеќе бариери, од стигма и незнаење до недостаток на инфраструктура, материјали или обучени наставници.
- ✚ **1 од 10** – Се проценува дека ширум светот има 1 милијарда луѓе со попреченост, а најмалку 1 од 10 се деца.
- ✚ **150 милиони** – Бројот на деца ширум светот кои се занимаваат со детски труд, а немаат ни шанса да бидат деца.
- ✚ **1,25 УСД** – Просечниот трошок на ден по дете во земјите во развој за да се обезбеди целосен циклус од предучилишното до средното образование.
- ✚ **989** – Сингапур се најде на врвот на сите други земји, рангирајќи се на 989 од 1000 во 2019 година за најмалку деца кои го пропуштаат детството, според Save The Children.
- ✚ **375** – Нигерија е рангиран на најниско од сите земји за најмногу деца кои го пропуштаат детството во 2019 година
- ✚ **43** – Соединетите Држави лошо ги следеа речиси сите други напредни земји во помагањето на децата да го достигнат својот целосен потенцијал во извештајот на Save The Children за 2019 година.
- ✚ **26 милиони** – Бројот на деца кои не одат на училиште во Етиопија поради пандемијата на коронавирус
- ✚ **99%** - Проценката на децата ширум светот - 2,3 милијарди - живеат во една од 186-те земји кои имаат имплементирано некаква форма на ограничувања поради КОВИД-19

Подготвил: Бранка Крстев, Дипл. соц. работник/ Одделение за социјална медицина,
Ноември, 2022 година

Извор: <https://www.un.org/en/observances/world-childrens-day>
<https://nationaltoday.com/universal-childrens-day/>

DITA BOTËRORE E FËMIJËVE

20 NËNTOR 2022

Tema, 2022: Përfshirja, për çdo fëmijë

Dita Botërore e Fëmijëve u themelua për herë të parë në vitin 1954 si Dita Universale e Fëmijëve dhe festohet më 20 Nëntor çdo vit për të promovuar solidaritetin ndërkombëtar, për të rritur ndërgjegjësimin e fëmijëve në mbarë botën dhe për të përmirësuar mirëqenien e fëmijëve. 20 Nëntori është një datë e rëndësishme sepse në këtë datë në vitin 1959 Asambleja e Përgjithshme e OKB-së miratoi Deklaratën e të Drejtave të Fëmijëve. Është gjithashtu data në të cilën në vitin 1989 Asambleja e Përgjithshme e OKB-së miratoi Konventën për të Drejtat e Fëmijëve.

Tema e këtij viti për Ditën Botërore të Fëmijëve është **"Përfshirja, për çdo fëmijë"**. Nën at dhe baballarët, mësuesit, infermierët dhe mjekët, udhëheqësit e qeverisë dhe aktivistët e shoqërisë civile, komunitetet fetare, manjatët e korporatave dhe profesionistët e medias, si dhe të rinjtë dhe vetë fëmijët, mund të luajnë një rol të rëndësishëm për ta bërë Ditën Botërore të Fëmijëve të rëndësishme për shoqëritë, komuniteteve dhe kombeve të tyre.

Dita Botërore e Fëmijëve i ofron secilit prej nesh një pikë hyrëse frymëzuese për të mbrojtur, promovuar dhe kremtuar të drejtat e fëmijëve, duke i përkthyer ato në dialogë dhe veprime që do të ndërtojnë një botë më të mirë për fëmijët.

Dita Botërore e Fëmijëve është dita vjetore e UNICEF-it e veprimit për fëmijët, nga fëmijët. Fëmijët dhe të rinjtë po ngrenë zërin e tyre për çështjet që kanë rëndësi për brezin e tyre dhe u bëjnë thirrje të rriturve që të krijojnë një të ardhme më të mirë nga fusha të ndryshme të interesit të tyre, nga arsimi dhe shëndeti mendor te ndryshimet klimatike, te dhënia fund e racizmit dhe diskriminimit,

Në këtë Ditë Botërore të Fëmijëve, është më e rëndësishme se kurrë që bota të dëgjojë idetë dhe kërkesat e fëmijëve. Më 20 nëntor, fëmijët do të avokojnë për një botë më të barabartë dhe gjithëpërfshirëse. Dita e Fëmijëve është një ditë argëtuese me një mesazh serioz. Dita Ndërkombëtare e Fëmijëve na ofron një mundësi për të promovuar dhe festuar të drejtat e fëmijëve që do të ndërtojnë një botë më të mirë për ta.

DITA BOTËRORE E FËMIJËVE NË NUMRA

- ✚ **264 milionë** – Numri i fëmijëve që nuk shkojnë në shkollë.
- ✚ **90%** – Shumica dërrmuese e fëmijëve me aftësi të kufizuara nuk shkojnë në shkollë, duke u përballur me pengesa të shumta, nga stigma dhe injoranca deri te mungesa e infrastrukturës, materialeve apo mësuesve të trajnuar.
- ✚ **1 në 10** – Ka rreth 1 miliard njerëz me aftësi të kufizuara në mbarë botën, dhe të paktën 1 në 10 janë fëmijë.
- ✚ **150 milionë** – Numri i fëmijëve në mbarë botën që angazhohen në punën e fëmijëve dhe që nuk kanë as mundësinë të jenë fëmijë.
- ✚ **1,25 \$** – Shpezimet mesatare në ditë për fëmijë në vendet në zhvillim për të siguruar një cikël të plotë të arsimit parafillor deri në atë të mesëm.
- ✚ **989** – Singapori kryeson të gjitha vendet e tjera, duke u renditur 989 nga 1000 në 2019 për fëmijët më të pakët që humbasin fëmijërinë, sipas Save The Children.
- ✚ **375** - Nigeria renditet më e ulëta nga të gjitha vendet për shumicën e fëmijëve që humbasin fëmijërinë në 2019
- ✚ **43** – Shtetet e Bashkuara mbetën prapa pothuajse të gjitha vendeve të tjera të përparuara për të ndihmuar fëmijët të arrijnë potencialin e tyre të plotë në raportin e Save The Children 2019.
- ✚ **26 milionë** – Numri i fëmijëve jashtë shkollës në Etiopi për shkak të pandemisë së koronavirusit
- ✚ **99%** - Një vlerësim i fëmijëve në mbarë botën - 2.3 miliardë - jetojnë në një nga 186 vendet që kanë zbatuar një formë kufizimesh për shkak të COVID-19

Përgatiti: Branka Krstev, punëtore sociale e dipm./ Reparti i mjekësisë sociale,
Nëntor, 2022

Burimi: <https://www.un.org/en/observances/world-childrens-day>
<https://nationaltoday.com/universal-childrens-day/>